

Per una gestió de serveis públics d'atenció a les persones amb la iniciativa social sense afany de lucre a través de l'acció concertada

Proposta legislativa del Tercer Sector Social de Catalunya per la
construcció d'un nou model de col·laboració publicosocial

Document de presentació

La Confederació Empresarial del Tercer Sector Social de Catalunya

Abril 2018

Via Laietana 54, 1r pis

Barcelona 08003

93 268 85 60

info@laconfederacio.org

www.laconfederacio.org

Presentació

El document que teniu a les mans és la concreció d'una proposta elaborada de manera col·laborativa pel conjunt de les entitats socials del nostre país. I és també la culminació d'un procés, iniciat ja fa anys, per aconseguir el **reconeixement del Tercer Sector Social com aliat estratègic i preferent** de les administracions en la gestió de serveis públics d'atenció a les persones. Per fer-ho, proposarem **un pacte de país que a través d'una llei concreti el nou model**.

Per primera vegada ens trobem davant d'un marc jurídic que permet desenvolupar un **nou model de col·laboració que, per sobre de qualsevol altra consideració, ha de garantir la protecció dels drets socials, l'interès general i la qualitat de l'atenció**. Aquesta finestra d'oportunitats ve donada per les Directives Europees de Contractació Pública i per la seva recent transposició a l'ordenament jurídic de l'Estat. Si bé és cert que el Govern de Catalunya ha aprofitat part d'aquestes oportunitats i ha fet avenços significatius, considerem que es pot anar més enllà.

Per això proposem un nou marc legislatiu que doni cobertura a un nou model de col·laboració publicosocial. Un model basat en una organització de la provisió dels serveis al marge de la llei de contractes, mitjançant l'acció concertada, amb una consideració àmplia i transversal de serveis d'atenció a les persones, més enllà dels serveis regulats a la Cartera de Serveis Socials, reconeixent les especificitats de cada àmbit d'actuació, i amb la iniciativa social no lucrativa com a aliada estratègica. Perquè cal recordar **que la iniciativa social sense afany de lucre que gestiona serveis a les persones a Catalunya avui en dia és el Tercer Sector Social**.

Entenem que els serveis socials no han de ser negoci. D'aquí que la nostra proposta s'articula a partir dels valors i els postulats de l'Economia Social i per tant, el seu desenvolupament contribuirà a enfortir una altra manera de fer economia, una altra manera de fer empresa, més social i amb les persones al centre. Perquè **el Tercer Sector és, sens dubte, l'Economia Social que gestiona serveis d'atenció a les persones**.

El document consta de tres parts diferenciades: una primera que explica el plantejament global de la proposta; una segona amb la fonamentació jurídica; i finalment, amb la voluntat de ser propositius, una tercera part amb l'articulat d'una futura llei reguladora de la gestió de serveis públics d'atenció a les persones amb la iniciativa social sense afany de lucre a través de l'acció concertada.

Us convidem a conèixer la nostra proposta i a fer-la realitat!

Joan Segarra i Ferran
President
La Confederació

Continguts

Part I. Plantejament de la proposta

Part II. Fonamentació jurídica

Part III. Proposta d'articulat de la Llei

Part I.

Plantejament de la proposta

La importància dels serveis d'atenció a les persones

Els serveis d'atenció a les persones¹ són un àmbit d'actuació especialment sensible degut a la vulnerabilitat dels col·lectius als quals es dirigeixen i a la funció que desenvolupen, sent garants de drets de la ciutadania.

Bona part d'aquests serveis es gestionen des d'un model de col·laboració públic-privada, és a dir, que l'Administració Pública corresponent en delega la gestió a empreses d'iniciativa social o mercantil, ja sigui en el marc de la Llei de Contractes del Sector Públic o la concessió administrativa; o a través també de subvencions o convenis amb entitats.

Per una part, el règim de subvenció té la feblesa de ser de caràcter gracioble, quedant subjecte als diferents programes polítics i a les prioritats que aquests estableixin, davant la disponibilitat pressupostària. I per altra part, la contractació pública, que té com un dels elements essencials el preu del servei, tampoc s'ajusta a les especificitats d'aquesta tipologia de serveis en termes de qualitat, continuïtat i accessibilitat de les actuacions o necessitats específiques dels usuaris, entre d'altres.

La lògica del règim de contractació pública, juntament amb la disminució dels recursos públics disponibles en període de crisi econòmica, han provocat una valoració desproporcionada del criteri del preu, en detriment d'altres criteris de valoració ètics i de qualitat, irrenunciables quan es tracta de serveis d'atenció a les persones.

En aquest sentit, **tant la subvenció com la contractació pública son fórmules que no reconeixen completament l'especificitat d'aquesta tipologia de serveis**, com a serveis imprescindibles per vertebrar una societat justa, que garanteixi el respecte de la condició de ciutadà 'subjecte de drets i obligacions' i una 'vida digna' per a totes les persones. Cal posar de relleu que sense serveis socials una part de la població, per diferents causes, no podria accedir a drets bàsics com l'alimentació, la salut, l'educació, l'habitatge, el treball, la participació en la vida pública, l'esport, el lleure i la cultura.

L'especificitat dels serveis d'atenció a les persones és àmpliament reconeguda per la Unió Europea que, en una comunicació de la Comissió² l'any 2006, ja l'explicava pel caràcter vital de les necessitats que han de satisfer, garantint l'aplicació de drets com la dignitat i la integritat de la persona.

¹ Veure Annex 1. Relació de serveis d'atenció a les persones.

² Comisión Europea (2006). Aplicación del programa comunitario de Lisboa. Servicios sociales de Interés general en la Unión Europea. COM (2006)177, 26.4. 2006 Bruselas.

En aquesta mateixa línia, les Directives Europees de Contractació Pública³ són clares i constaten la importància i l'especificitat dels serveis dedicats a l'atenció a les persones, quedant recollida aquesta constatació a la recent Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic. Ambdues normes destaquen la **necessitat de prioritzar en la selecció dels proveïdors les qüestions de qualitat, de continuïtat, d'accessibilitat, de consideració de les necessitats específiques dels usuaris, sobretot els més desvalguts, per sobre de consideracions merament econòmiques**. Igualment, fan especial menció a la importància del context cultural i el caràcter delicat d'aquests serveis, atorgant als estats membres un ampli marge de maniobra per organitzar l'elecció dels proveïdors dels serveis de la manera que considerin més oportú, incloent la possibilitat de regular la provisió dels mateixos mitjançant fórmules no contractuals a través de sistemes de llicència o autorització com la que proposem.

Una finestra d'oportunitat

Entenem que ens trobem davant d'un marc jurídic que, per primera vegada, permet desenvolupar un nou model de col·laboració entre les administracions públiques i la iniciativa social no lucrativa per la provisió de serveis d'atenció a les persones. Un model que per sobre de qualsevol altra consideració ha de **garantir la protecció dels drets social, l'interès general i la qualitat de l'atenció**.

I això només serà possible si s'exclou els serveis d'atenció a les persones de les lògiques del mercat. Considerem que **la gestió de serveis públics d'atenció a les persones ha de regular-se al marge de la Llei de Contractes del Sector Públic** que durant tant temps hem vist com el seu mal ús ha contribuït a la devaluació i precarització d'aquesta tipologia de serveis. Considerem que l'acció concertada resol les dificultats que històricament hem vingut denunciant des del Tercer Sector com la preeminència de criteris econòmics, les ofertes desproporcionades o la manca de garanties en el compliment dels convenis col·lectius sectorials, entre d'altres. L'acció concertada parteix necessàriament d'un bon escandall de costos dels serveis. Un escandall que s'ha de realitzar en base al coneixement que té l'Administració i, previsible i idealment, en constant diàleg amb el sector. A partir d'aquí, el preu deixa de ser una variable determinant i la concurrència se centra exclusivament en la qualitat i el valor d'aportació del model d'intervenció social.

Evidentment, caldrà seguir reclamant allà on pertoqui un millor finançament dels serveis d'atenció a les persones per assegurar la seva qualitat i garantir les

³ Directives Europees 2014/24/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública.

condicions de treball òptimes per a tots els professionals que hi treballen però, en tot cas, el preu no estarà en mans de les entitats proveïdores, sinó de qui en té la titularitat i la màxima responsabilitat.

La provisió de serveis d'atenció a les persones mitjançant instruments no contractuals només és possible en base a la gestió solidària sense afany de lucre. En aquest sentit, entenem que la regulació de l'acció concertada ha de limitar - de forma indissociable - l'interès econòmic dels operadors, atorgant un rol fonamental al Tercer Sector Social com a aliat estratègic de l'Administració Pública en la prestació d'aquesta tipologia de serveis.

Ja la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials reconeixia el **paper essencial de les entitats sense afany de lucre en la creació del model de serveis socials a Catalunya** i instava a garantir l'establiment d'un model de cooperació i concertació públic i privat que fomentés la iniciativa social i li donés estabilitat. Explicitava també que el Tercer Sector Social contribuïa a fer efectives les obligacions dels poders públics per aconseguir la igualtat d'oportunitats de totes les persones, una qualitat de vida millor, el desplegament d'una xarxa de serveis socials adequada a les necessitats, la identificació de necessitats emergents, la sensibilització social i la participació ciutadana. Igualment, fixava els principis d'universalitat, solidaritat i cohesió social com a principis rectors dels sistema públic de serveis socials.

Aquest reconeixement sorgeix de la trajectòria i expertesa del sector en la prestació dels serveis de suport a les persones a Catalunya, que es va iniciar per part de la societat civil organitzada - professionals, familiars i usuaris - a través d'entitats d'iniciativa social sense ànim de lucre per donar resposta a les necessitats socials de la ciutadania. Són aquestes organitzacions les que han construït i continuen construït el model ètic, solidari, tècnic i altament especialitzat dels serveis d'atenció a les persones.

Podem afirmar **que la gran majoria de serveis de suport i atenció a les persones han estat gestionats des de la iniciativa social sense afany de lucre, des d'abans que esdevinguessin drets socials adquirits, fins a data d'avui**, com a col·laboradors necessaris de l'Administració pública, en la definició d'aquest model català, pioner i exemple per altres territoris.

Perquè **la raó de ser del Tercer Sector Social és única i exclusivament la millora de la qualitat de vida i la defensa dels drets socials de la ciutadania**, especialment d'aquelles persones en situació d'especial vulnerabilitat. I és des d'aquest clar objecte social que es gestionen els serveis. Des de la no lucrativitat i la reinversió dels beneficis en la millora dels serveis i de la pròpia comunitat; amb voluntat de transformació social, potenciant un desenvolupament econòmic i social

sostenible; amb una contrastada trajectòria, organitzacions especialitzades i professionals altament qualificats; amb vocació de servei públic i per tant, des de la coresponsabilitat amb la ciutadania i la defensa dels drets socials; treballant des de models de gestió propis de l'economia social, amb pràctiques de governança democràtica, equitat en la redistribució de la riquesa, promoció d'un mercat laboral integrador i compromís amb la qualitat de l'ocupació; amb una demostrada capacitat de generar respostes innovadores a necessitats complexes; i finalment, amb una clara visió cap a l'acció comunitària, ben arrelats al territori i practicant el treball en xarxa.

En base a tot això, i tal com ja han regulat de forma similar altres comunitats autònomes, **proposem la regulació d'un nou model de col·laboració entre l'Administració Pública i la iniciativa social sense afany de lucre per la provisió de serveis d'atenció a les persones de titularitat pública.**

Elements clau del model proposat:

- ▼ **Un model que, per sobre de qualsevol altra consideració, garanteixi la protecció dels drets socials, l'interès general i la qualitat de l'atenció a les persones, especialment les més vulnerables.**
- ▼ **Un model que reconegui l'especificitat i la rellevància dels serveis d'atenció a les persones i n'asseguri la cobertura.**
- ▼ **Un model que, d'acord amb el què permet la normativa europea i estatal, articuli la gestió dels serveis d'atenció a les persones al marge de la Llei de Contractes del Sector Públic, a través de l'acció concertada com a fórmula no contractual.**
- ▼ **Un model que garanteixi l'eficiència i el màxim retorn social dels recursos públics, en base a una gestió solidària sense afany de lucre.**
- ▼ **Un model que limiti clarament l'interès econòmic dels operadors que accedeixin a l'acció concertada, atorgant un rol fonamental i estratègic al Tercer Sector Social, com a part essencial del sistema català de serveis d'atenció a les persones.**
- ▼ **Un model basat en el diàleg i la coresponsabilitat per assolir uns objectius compartits: la defensa dels drets socials i la millora de la qualitat de vida de la ciutadania.**

La present proposta entronca directament amb les diferents iniciatives que des de fa anys ve desenvolupant el Tercer Sector Social de Catalunya per assegurar la qualitat dels serveis i la protecció dels drets socials, destacant el seu paper d'impulsor del [Codi de Bones pràctiques de Serveis d'Atenció a les Persones](#) (Tercer Sector, Sindicats, Patronals i Col·legis professionals i Generalitat de Catalunya, 2015) o la definició d'un [model de col·laboració publicosocial en la provisió de serveis a les persones](#) (La Confederació, 2017).

Complementarietat de la proposta

Finalment, cal remarcar que la proposta del Tercer Sector Social de Catalunya és complementària a la regulació contractual i no pretén en cap cas discriminar els actors empresarials que des de models mercantils actualment operen en el sector dels serveis d'atenció a les persones.

El que estem proposant és un marc regulador del règim no contractual que necessàriament haurà de ser amb la iniciativa social sense afany de lucre però que, de forma complementària, conviurà amb les fórmules contractuals de les què disposa l'Administració. És a dir, l'administració pública sempre tindrà la potestat de recórrer al mercat - mitjançant el règim contractual vigent - per garantir l'efectiva provisió de serveis allà on l'administració no pugui arribar-hi amb els seus propis mitjans i quan el sector no lucratiu no pugui garantir-ne la total cobertura.

Part II.
Fonamentació jurídica

I. Competència de la Generalitat de Catalunya

La Llei Orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya al seu article 166.1 atribueix a la Generalitat de Catalunya competència exclusiva en matèria de serveis socials. Segons el tenor literal de l'article correspon a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de serveis socials, que inclou en tot cas: la regulació i l'ordenació de l'activitat de serveis socials, les prestacions tècniques i les prestacions econòmiques amb finalitat assistencial o complementàries d'altres sistemes de previsió pública, la regulació i l'ordenació de les entitats, els serveis i els establiments públics i privats que prestin serveis socials a Catalunya i la regulació i l'aprovació dels plans i els programes específics dirigits a persones i col·lectius en situació de pobresa o de necessitat social.

Això permet afirmar que **la Generalitat és l'administració competent per establir el corresponent règim jurídic per la prestació de serveis d'atenció a les persones a través d'una norma amb rang legal.**

El Decret Llei 3/2016 de 31 de maig, de mesures urgents en matèria de contractació pública, conté, com no podria ser d'una altra manera donat el seu propi títol, una regulació dels contractes de gestió de serveis públics, no obstant, l'esmentat Decret conté una Disposició Addicional, la Tercera, que reconeix expressament el següent:

“D'acord amb el que estableix la consideració setena de la Directiva 2014/24/UE i la consideració sisena de la Directiva 2014/23/UE, en relació amb l'article 14 del Tractat Fundacional de la Unió Europea i el Protocol número 26 sobre els serveis d'interès general, els serveis socials regulats a la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials, es podran gestionar mitjançant fórmules no contractuals...”

Així a continuació relaciona dues “fórmules no contractuals”: el concert social i la gestió delegada.

Aquesta regulació resulta, no obstant, insuficient davant de les possibilitats que ofereix a la Generalitat de Catalunya, tant el dret europeu com la pròpia Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, per la que es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014.

I resulta insuficient, en primer lloc, perquè, si bé és cert que el Decret Llei té rang de llei, el mateix respon a raons d'urgència i necessitat i per tant aquest tipus de norma procedeix durant un període transitori en que es dona aquest context, però amb caràcter definitiu l'organització de la prestació dels serveis d'atenció a les persones a través de sistemes no contractuals s'ha de regular a través d'una llei ordinària.

En segon lloc per una qüestió de tècnica legislativa, donat que regular aquesta matèria a través d'una Disposició Addicional pot generar una considerable inseguretats jurídica en els operadors jurídics i demés subjectes afectats pel contingut d'aquesta Disposició.

I en tercer lloc i més important a efectes pràctics, perquè quan aquesta regulació es refereix als serveis d'interès general els circumscriu i ho diu expressament als *"serveis socials regulats a la Llei 12/2007 d'11 d'octubre"* i, per tant, limita objectivament les possibilitats d'organització als serveis del catàleg de serveis socials, essent aquests alguns, però no tots, els que es poden incloure dins del concepte de serveis d'atenció a les persones.

La conclusió és doncs que la Generalitat pot regular la prestació dels serveis en qüestió de forma més detallada i en referència a un major nombre de serveis més enllà dels que integren el catàleg dels serveis socials d'acord amb la Llei de 2007.

II. Viabilitat jurídica de la proposta

Pel que fa a la viabilitat jurídica d'aquesta opció i a la vista del tenor de la Directiva 24/2014/UE, no hi ha dubte de que la mateixa habilita expressament als Estats membres per organitzar el sistema de prestació dels serveis d'atenció a les persones a través d'entitats que reuneixin els requisits i condicions que prèviament s'hagin establert, permetent així la reserva dels mateixos a favor de d'aquestes entitats.

Serà doncs una opció del legislador reservar la prestació d'aquests serveis de caràcter social a entitats d'iniciativa social sense afany de lucre que compleixin els requisits prèviament establerts pel mateix, entenent-se que aquesta reserva respon a raons objectives i és perfectament compatible amb els principis de publicitat, transparència i no discriminació.

A més, aquesta reserva satisfarà el dret que l'article 24.4 de l'Estatut d'Autonomia català reconeix a les entitats d'iniciativa social a complir llurs funcions en els àmbits de la participació i la col·laboració socials.

Però és que, de fet, la Directiva 24/2014 ve a recollir una possibilitat ja jurisprudencialment reconeguda de forma expressa en la jurisprudència del TJUE. Així és el cas de la Sentència Sodemare i altres, C70/95 de 17 de juny de 1997 en relació a la possibilitat de reservar a organismes sense afany de lucre la prestació de serveis de naturalesa sòcio-sanitària.

També la Sentència dictada en el cas C-113/13, d'11 de desembre de 2014, Creu Roja Italiana o més recentment la Sentència C-50/14, de 28 de gener de 2016, CASTA i altres, obria noves perspectives a aquesta col·laboració de les entitats sense afany de lucre en l'àmbit de les prestacions a persones, i així tant en l'àmbit sanitari, com en tots els àmbits que revesteixen el caràcter de socials.

En definitiva, tant la jurisprudència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea prèvia com la posterior a la Directiva 24/2014, admeten la llibertat organitzativa dels Estats pel que fa als serveis d'atenció a les persones a través de mecanismes aliens a la contractació pública.

I no només això, sinó que admeten de forma expressa la reserva de la prestació d'aquest tipus de serveis a entitats de caràcter social.

I seguint aquesta línia la pròpia Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic que va entrar en vigor el passat 9 de març preveu de forma expressa aquesta possibilitat en el seu preàmbul:

“Por otra parte los poderes públicos siguen teniendo libertad para prestar por sí mismos determinadas categorías de servicios, en concreto los servicios que se conocen como servicios a las personas, como ciertos servicios sociales, sanitarios, incluyendo los farmacéuticos, y educativos u organizar los mismos de manera que no sea necesario celebrar contratos públicos, por ejemplo, mediante la simple financiación de estos servicios o la concesión de licencias o autorizaciones a todos los operadores económicos que cumplan las condiciones previamente fijadas por el poder adjudicador, sin límites ni cuotas, siempre que dicho sistema garantice una publicidad suficiente y se ajuste a los principios de transparencia y no discriminación.”

I així mateix, es refereix a la competència de les comunitats autònomes en aquesta matèria quan a la seva Disposició Addicional 49 disposa:

“Disposición adicional cuadragésima novena. Legislación de las Comunidades Autónomas relativa a instrumentos no contractuales para la prestación de servicios públicos de carácter social.

Lo establecido en esta Ley no obsta para que las Comunidades Autónomas, en el ejercicio de las competencias que tienen atribuidas, legislen articulando instrumentos no contractuales para la prestación de servicios públicos destinados a satisfacer necesidades de carácter social.”

En base doncs a aquesta habilitació normativa es redacta la present proposta de Llei de regulació de la provisió de serveis d'atenció a les persones amb la iniciativa social sense afany de lucre mitjançant l'acció concertada.

Part III.

Proposta d'articulat de la Llei

CONTINGUT I ESTRUCTURA

El **TÍTOL PRELIMINAR** descriu l'objecte de la llei, defineix que s'ha d'entendre per serveis d'atenció a les persones per raó de les característiques dels mateixos, disposa quin serà el sistema a través del qual les administracions competents podran gestionar aquest tipus de serveis, tot definint els procediments d'acció concertada com instruments organitzatius de caire no contractual.

Així mateix relaciona, tant els principis que han de regir els acords d'acció concertada per la provisió dels serveis d'atenció a les persones, com els de l'actuació de les entitats prestadores dels propis serveis.

El **TÍTOL PRIMER** sota l'epígraf **PROCEDIMENTS PER A LA FORMALITZACIÓ D'ACORDS D'ACCIÓ CONCERTADA PER LA PRESTACIÓ DE SERVEIS D'ATENCIÓ A LES PERSONES** conté la regulació relativa als procediments, els requisits que han de reunir les entitats que pretenen accedir a l'acció concertada i els criteris de selecció de les mateixes.

El **TÍTOL SEGON** conté la regulació relativa a la formalització i efectes dels acords d'acció concertada; pel que fa a la seva formalització s'instrumentalitzarà a través d'un document administratiu de concert amb eficàcia obligacional.

El **TÍTOL TERCER** estableix les bases del finançament dels acords partint de la premissa que el mateix cobrirà exclusivament les despeses variables, fixes i permanents en que les entitats incorrin en la prestació d'aquests serveis així com les despeses indirectes, garantint-ne així la seva indemnitat patrimonial però exclouent-ne el seu benefici industrial i imposa una sèrie de limitacions a la contractació o cessió dels serveis concertats.

Pel que fa a les causes d'extinció es relacionen al darrer **TÍTOL QUART**.

Finalment el Text conté quatre **DISPOSICIONS ADDICIONALS**.

La primera amb la finalitat de reconèixer les especificitats dels subsectors d'activitat dins el sector dels serveis socials d'atenció a les persones; la segona sobre la complementarietat del sistema; la tercera sobre la necessitat d'habilitar i configurar un el Registre d'entitats acreditades per procediments d'acció concertada i la quarta que conté l'encàrrec de, en el termini de sis mesos, desplegar reglamentàriament el règim d'acreditació de les entitats, els criteris de selecció generals i específics de les entitats i el desenvolupament reglamentari del procediment d'acció concertada.

Conté així mateix una **DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA** una **DEROGATÒRIA** i dues **DISPOSICIONS FINALS** la primera de les quals es refereix a l'Annex I de la Llei que relaciona amb caràcter no limitatiu ni exclouent els serveis que s'han de considerar inclosos en l'àmbit d'aplicació de la Llei.

TÍTOL PRELIMINAR. DISPOSICIONS GENERALS

ARTICLE 1. Objecte

1. L'objecte d'aquesta llei és regular la gestió de la prestació dels serveis d'atenció a les persones per les entitats d'iniciativa social sense afany de lucre, mitjançant l'acció concertada per part de les Administracions Públiques Catalanes.

2. Als efectes d'aquesta llei s'entendran per entitats d'iniciativa social sense afany de lucre les persones jurídiques constituïdes en forma de fundacions, associacions i cooperatives d'iniciativa social, o les agrupacions constituïdes per les mateixes, totes elles degudament inscrites als registres corresponents.

ARTICLE 2. Concepte dels serveis d'atenció a les persones

Als efectes d'aquesta llei, s'entendran per serveis d'atenció a les persones tots aquells serveis d'interès general dirigits a millorar la qualitat de vida de la ciutadania i que reportin directament un benefici per la societat catalana.

Les Administracions Públiques Catalanes ajustaran la seva actuació perquè la ciutadania rebi uns serveis d'atenció a les persones subjectes als principis de qualitat, accessibilitat, assequibilitat, continuïtat en el temps, universalitat, no discriminació i adequació a les necessitats específiques de les persones usuàries. A més, tindran especial cura en la protecció dels col·lectius més fràgils i vetllaran per la cohesió social del país.

Els esmentats serveis hauran de comptar amb les següents característiques:

1. Respondran a criteris de solidaritat, de tal manera que la prestació dels mateixos estarà presidida per la no selecció de riscos i la falta de reciprocitat entre entitats prestadores i persones beneficiàries.

2. Tindran un caràcter polivalent i personalitzat, de manera que s'adaptin amb facilitat a les necessitats més fonamentals de les persones destinatàries.

3. En la seva prestació no es podrà perseguir l'afany de lucre.

4. Seran serveis caracteritzats per la proximitat entre l'entitat prestadora del servei i les persones beneficiàries, i en conseqüència tindran una dimensió transfronterera limitada.

5. La relació entre entitat prestadora i persona beneficiària serà asimètrica, per tal de complir amb els principis de solidaritat i absència d'afany de lucre.

ARTICLE 3. Sistema de gestió de la prestació dels serveis d'atenció a les persones

Les administracions competents gestionaran la prestació de serveis d'atenció a les persones amb la iniciativa social sense afany de lucre mitjançant l'acció concertada.

Els acords resultants dels procediments d'acció concertada són instruments organitzatius de caire no contractual, amb les garanties de no discriminació, transparència i eficiència de la utilització de fons públics, a través del quals les administracions, fent ús de les seves potestats organitzatives i de la seva llibertat d'elecció de la forma de relació amb les entitats prestadores d'aquest tipus de serveis, podran organitzar la provisió dels serveis d'atenció a les persones, el finançament, l'accés i el control dels quals sigui de la seva competència.

ARTICLE 4. Principis rectors dels acords de concertació

Els acords de concertació que celebrin les administracions públiques per la prestació dels mateixos es regiran pels següents principis:

1. Principi de solidaritat, escollint per la prestació d'aquest serveis a aquelles entitats d'iniciativa social sense afany de lucre l'actuació i organització de les quals parteixi de criteris com la no selecció de riscos en la seva activitat o la falta d'equivalència entre les prestacions.
2. Principi d'eficiència pressupostària, fixant contraprestacions econòmiques a percebre per les entitats concertades d'acord amb les tarifes, mòduls econòmics i/o preus públics que s'estableixin, i que cobriran com a màxim les despeses variables fixes i permanents de la prestació del servei i els costos indirectes generats en la mateixa, sense incloure en cap cas el benefici industrial.
3. Principi de transparència, tant pel que fa als propis acords de concertació per a la prestació de serveis d'atenció a les persones, als quals se'ls haurà de donar la publicitat oportuna segons la legislació sobre transparència vigent en cada moment, com pel que fa a les entitats prestadores dels serveis que hauran d'observar fidelment el compliment de les esmentades normes.
4. Principi de no discriminació, tot establint condicions d'accés als acords de concertació que garanteixin el tracte equitatiu entre les entitats que, reunint els requisits prèviament establerts, optin a la prestació d'aquest tipus de serveis.
5. Principi de publicitat i concurrència, preveient la publicació, a través dels mitjans oficials, de les convocatòries d'acció concertada per la provisió de serveis d'atenció a les persones.

TÍTOL I. PROCEDIMENTS PER A LA FORMALITZACIÓ D'ACORDS D'ACCIÓ CONCERTADA PER LA PRESTACIÓ DE SERVEIS D'ATENCIÓ A LES PERSONES

ARTICLE 5. Procediments d'acció concertada

Les Administracions Públiques de Catalunya podran proveir els serveis d'atenció a les persones mitjançant l'acord de gestió concertada; i també mitjançant la gestió delegada, quan es tracti de la gestió de places o serveis prestats en establiments de titularitat pública.

ARTICLE 6. Requisits per l'accés als acords d'acció concertada

Les entitats que vulguin accedir a l'acció concertada de serveis d'atenció a les persones hauran de reunir els següents requisits:

1. Inscripció de les entitats en el registre corresponent d'entitats acreditades per procediments d'acció concertada habilitat per la Generalitat de Catalunya.
2. Acreditació administrativa prèvia dels seus centres, establiments i serveis.
3. Absència d'afany de lucre, reconeguda en els seus estatuts o actes fundacionals.
4. Disposar dels mitjans i recursos suficients per garantir el compliment de les condicions establertes per a cada servei.
5. Complir amb la normativa que amb caràcter general o específic el sigui d'aplicació, tant per la seva naturalesa jurídica com pel tipus de servei objecte de concertació.

Article 7. Criteris de selecció de les entitats en règim d'acció concertada

Les entitats pre-seleccionades en virtut del règim d'acreditació previst anteriorment també hauran d'acreditat la seva idoneïtat per prestar els serveis objecte del corresponent acord, valorant-se als efectes els criteris de selecció que en cada cas s'estableixin per l'òrgan convocant i que podran referir-se a qüestions com:

- a) Qualitat, referenciada entre altres;
 - Mecanismes d'avaluació de la qualitat dels serveis prestats
 - La valoració de les persones usuàries en el cas de que ja hagin estat prestadores del servei en qüestió amb anterioritat.
- b) Continuïtat, referenciada entre altres;
 - Els anys d'experiència acreditada en la prestació del servei en qüestió o en altres similars.
 - El seguiment en l'atenció i la qualitat prestada

- La inversió en millores realitzades en el servei

En cas de que l'entitat no hagi prestat mai el servei objecte de l'acció concertada, haurà d'acreditar que gaudeix dels mitjans personals i materials idonis per la prestació del mateix.

c) Accessibilitat, referenciada entre altres, en la implantació, l'arrelament o la proximitat a la localitat on s'hagi de prestar el servei.

d) Assequibilitat i disponibilitat, referenciades entre altres, en la proximitat de la persona usuària del servei amb l'entorn del mateix i amb l'exhaustivitat amb que es presti el servei concertat.

e) Bones pràctiques socials i de gestió de personal en la execució de les prestacions objecte del servei.

f) Altres que resultin determinants per la valoració de la capacitat i idoneïtat de les entitats.

TÍTOL II. FORMALITZACIÓ I EFECTES DELS ACORDS D'ACCIÓ CONCERTADA

ARTICLE 8 . Formalització dels acords d'acció concertada

Els acords d'acció concertada es formalitzaran mitjançant un document administratiu de concert amb el contingut que reglamentàriament es determini, i de conformitat amb la legislació i directives aplicables.

Es formalitzarà un acord per cada servei concertat.

ARTICLE 9. Efectes dels acords d'acció concertada

Els acords d'acció concertada tindran eficàcia obligacional.

L'entitat prestadora haurà de prestar els serveis d'atenció a les persones objecte de concert en els termes que resultin de la redacció del corresponent acord i vetllant sempre pel compliment dels principis inspiradors de la prestació d'aquest tipus de serveis, així com dels principis rectors establerts a l'article 4 d'aquesta llei.

En cap cas l'entitat prestadora del servei podrà percebre de les seves persones usuàries cap quantitat pels serveis concertats al marge de la tarifa, mòdul o preu corresponent, sense perjudici que prèvia autorització de l'Administració competent l'entitat pugui cobrar per serveis complementaris.

ARTICLE 10. Durada

Els acords d'acció concertada tindran una durada màxima de 4 anys, i es podran prorrogar de mutu acord, i per escrit, fins a un màxim de 10 anys.

Finalitzades aquestes pròrrogues l'entitat que fins ara proveïa el servei podrà accedir junt amb la resta d'entitats a un nou acord d'acció concertada.

ARTICLE 11. Modificacions

Els acords d'acció concertada es podran modificar quan variïn les circumstàncies inicials o per atendre noves necessitats, adequant, en el seu cas, les condicions econòmiques a la modificació acordada.

TÍTOL III. FINANÇAMENT I LIMITACIONS

ARTICLE 12. Finançament dels acords d'acció concertada

El finançament dels acords d'acció concertada cobrirà exclusivament les despeses variables, fixes i permanents en que les entitats incorrin en la prestació d'aquests serveis, així com les despeses indirectes, garantint-ne així la indemnitat patrimonial de l'entitat i exclouent-ne el seu benefici industrial.

ARTICLE 13. Tarifes, mòdul econòmic i preu públic

L'administració fixarà les tarifes, mòduls econòmics i preus públics en els procediments d'acció concertada de conformitat amb el que es determina a l'article 4.2 i el dret laboral vigent, i establirà les previsions necessàries perquè les tarifes, mòduls econòmics o preus públics establerts, s'adeqüin en tot moment als increments que es fixin en els convenis col·lectius sectorials d'aplicació.

En cas d'extingir-se el servei objecte de l'acció concertada, l'administració haurà d'indemnitzar i/o compensar econòmicament a les entitats prestadores del servei afectat dels perjudicis econòmics que es derivin d'aquest acte, i en tot cas, de les indemnitzacions laborals derivades.

ARTICLE 14. Limitacions a la contractació o cessió dels serveis concertats

Queda prohibida la cessió total o parcial dels serveis objecte de l'acord d'acció concertada, excepte que l'administració competent que hagi formulat el concert consideri que per raons de continuïtat i qualitat del servei es precisa aquesta cessió i així ho autoritzi expressament.

TÍTOL IV. EXTINCIÓ

ARTICLE 15. Extinció

1. Són causes d'extinció dels acords d'acció concertada:

- a) L'acord mutu de les parts manifestada amb anterioritat suficient determinada en el concert per garantir la continuïtat del concert.
- b) L'incompliment de les obligacions derivades del concert per qualsevol de les dues parts, sempre i quan hagi mediat un requeriment previ i fefaent a la part que hagi incomplert les seves obligacions.
- c) El venciment del termini de duració del concert, incloses les seves prorrogues en el seu cas.
- d) L'extinció de la personalitat jurídica de l'entitat titular del servei.
- e) La revocació de l'acreditació atorgada a l'entitat concertada per l'administració pública competent.
- f) La declaració de concurs de l'entitat prestadora del servei.
- g) La infracció de les limitacions de la contractació o cessió dels serveis concertats no permesa per aquesta llei.
- h) Qualsevol altre causa que estableixi la normativa reglamentaria al efecte o el propi acord de prestació del servei.

2. Un cop extingit l'acord d'acció concertada la responsabilitat de garantir la continuïtat de la prestació del servei recaurà sobre l'administració competent.

ARTICLE 16. Resolució de conflictes

Les qüestions litigioses derivades de l'aplicació del règim d'acció concertada es resoldran per l'administració competent sens perjudici que, un cop esgotada la via administrativa, es puguin sotmetre a la jurisdicció contenciosa-administrativa.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera.- Reconeixement de les especificitats dels subsectors d'activitat

Mitjançant reglament, o en el seu cas ordre del departament corresponent, es regularan aquelles especificitats que es considerin necessàries a raó del subsector d'activitat on s'emmarca el servei objecte de l'acció concertada i que no queden regulades en aquesta llei.

Segona.- Complementarietat del sistema

En cas que els serveis d'atenció a les persones no pugin ser prestats per les entitats d'iniciativa social sense afany de lucre ni directament per la pròpia administració pública, podran ser-ho amb altres operadors ajustant la seva contractació a la legislació vigent de contractes del sector públic i d'acord amb el què reglamentàriament es determini.

Tercera.- Registre d'entitats acreditades per procediments d'acció concertada

El govern desplegarà la normativa necessària per habilitar i configurar un registre específic d'entitats acreditades per participar en els procediments d'acció concertada, en el seu cas, a partir dels registres existents.

Quarta.- Desplegament normatiu

La Generalitat desplegarà aquesta llei mitjançant l'aprovació del corresponent reglament, i en el seu cas, de les ordres departamentals necessàries per la seva efectiva implementació, en el termini màxim de sis mesos des de l'aprovació d'aquesta llei, que en tot cas desplegaran:

- a) El règim d'acreditació de les entitats que podran accedir als procediments d'acció concertada
- b) Els criteris de selecció generals de les entitats en règim d'acció concertada, establint-se en el seu cas per ordre departamental les especificitats que requereixin determinats sectors d'activitat.
- c) Els procediments d'acció concertada previstos en aquesta llei.

DISPOSICIÓ TRANSITORIA

Única.- Règim transitori

Les fórmules de gestió diferents a les establertes en aquesta Llei vigents a la seva entrada en vigor mantindran la seva vigència fins l'arribada del termini final pactat, o en el seu cas, del de les seves pròrrogues. Un cop finalitzat el termini, els serveis d'atenció a les persones objecte d'aquesta Llei s'hauran d'organitzar a través del que s'hi estableix.

Sempre que l'entitat que hagi vingut prestant el servei a l'entrada en vigor de la present Llei sigui d'iniciativa social sense afany de lucre, i atesos els principis d'atenció personalitzada i integral, arrelament de la persona a l'entorn d'atenció social, elecció de la persona i continuïtat en l'atenció i la qualitat, el canvi de marc normatiu vetllarà per garantir la continuïtat en la prestació d'aquests serveis per part de les entitats que ja els prestaven a les persones usuàries.

DISPOSICIÓ DEROGATORIA

Única.- Derogació normativa

A l'entrada en vigor d'aquesta Llei queda derogada la disposició addicional tercera del Decret Llei 3/2016, de 31 de maig, de mesures urgents en matèria de contractació pública, així com totes aquelles disposicions del mateix i inferior rang que s'oposin o contradiguin el previst en aquesta llei.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Actualització de serveis susceptibles d'acord d'acció concertada

Els serveis d'atenció a les persones susceptibles d'acció concertada que s'estableixen en l'annex d'aquesta Llei podran ser actualitzats i modificats reglamentàriament.

Segona.- Entrada en vigor

Aquesta Llei entrarà en vigor als vints dies de la publicació en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

ANNEX 1. Serveis d'atenció a les persones objectes d'aquesta proposta de Llei

Seguint amb l'aproximació que fa la Unió Europea (Comisión Europea 2006. Aplicación del programa comunitario de Lisboa. Servicios sociales de Interés general en la Unión Europea. COM (2006)177, 26.4. 2006 Bruselas) s'entenen per serveis d'atenció a les persones tots aquells que, des d'una perspectiva transversal i més enllà de la Cartera de Serveis Socials, estan dirigits a millorar la cohesió social i la qualitat de vida de la ciutadania, especialment la més vulnerable. En aquest cas, en queden explícitament exclosos els serveis ordinaris de Salut i Educació. Sí quedarien inclosos en aquesta definició aquells supòsits complementaris vinculats a l'educació en el lleure. Sense voluntat de ser limitativa ni excloent, a continuació s'ofereix una relació de serveis inclosos:

Serveis a la infància i la joventut	Centres de desenvolupament infantil i atenció precoç
	Centres residencials
	Atenció domiciliària
	Escoles bressol
	Casals infantils i casals de joves
	Serveis d'informació juvenil
	Equipaments de serveis a la joventut
	Programes de dinamització juvenil
	Programes d'acompanyament a col·lectius juvenils específics
	Ludoteques
	Centres oberts
	Menjadors escolars
	Suport escolar i monitoratge
	UEC (Unitat d'escolarització compartida)
	Serveis d'orientació
	Formació i inserció sociolaboral
	Esplais
	Casals d'estiu
	Colònies escolars i de vacances
	Activitats extraescolars
Serveis de suport educatiu	

	Pisos assistits per a joventut tutelada, o altres persones necessitades
Serveis a la gent gran	Recursos residencials
	Centres de dia
	Atenció domiciliària
	Atenció i prevenció de la dependència
	Atenció integral àmbit rural - SAIAR
	Transport adaptat
	Habitatges amb serveis
	Àpats a domicili
	Casals gent gran
	Programes d'envelliment actiu
Serveis per a persones amb discapacitat	Servei d'acolliment residencial: llar amb suport; llar residència; i centre residencial
	Servei de centre de dia ocupacional: Centre de dia de teràpia ocupacional (STO) i Centre de dia ocupacional d'inserció (SOI)
	Servei de centre de dia d'atenció especialitzada
	Servei d'orientació i valoració
	Servei de suport a l'autonomia a la pròpia llar
	Servei de temps lliure (servei d'inclusió mitjançant el lleure)
	Servei de tutela
	Servei de suport en l'acompanyament a activitats laborals, ocupacionals i/o formatives (SIOAS)
	Servei de suport a la vida autònoma i d'integració social i comunitària
	Servei d'assistència personal
	Servei de respir per a persones amb discapacitat i repòs de la família.
	Unitats de suport a l'activitat professional (USAP)
	Serveis d'atenció domiciliària : servei d'ajuda a domicili i Servei de tecnologies de suport i cura
	Servei de Transport Adaptat
	Centre de recursos per l'autonomia personal i vida independent
Residència assistida	

Serveis a persones amb problemes de salut mental i de drogodependències	Llars amb suport
	Programa de suport a l'autonomia a la pròpia llar
	Club social
	Servei Prelaboral
	Servei de prevenció d'addiccions
	Centres de dia addiccions
	Comunitat terapèutica addiccions
	Servei de tutela
	Servei d'inserció laboral
Serveis a d'altres col·lectius en situació d'exclusió	Centres residencials
	Serveis per persones sense sostre
	Menjadors socials
	Víctimes de violència de gènere/ delictes de trànsit
	Serveis d'orientació, formació i inserció sociolaboral
	Serveis específics d'àmbit penitenciari
	Gestió dels programes de mesures penals alternatives
	Programes formatius i de tractament
	Programes de mediació en l'àmbit penal
	Serveis d'atenció a persones refugiades
	Serveis de prevenció, reinserció, llars amb suport i llars residències per a persones afectades pel virus VIH/SIDA
	Serveis cohesió social
Equipaments cívics i comunitaris (centres cívics i similars)	
Plans d'entorn i desenvolupament comunitari	
Iniciatives culturals i artístiques de proximitat	
Programes de dinamització sociocultural	
Programes d'interculturalitat, igualtat de gènere, drets civils, usos de temps i promoció de la participació	
Serveis d'orientació, informació, assessorament, acompanyament i mediació a persones i/o famílies per a la prevenció de la pèrdua de l'habitatge o per a la consecució d'allotjaments alternatius.	

La Confederació és l'organització empresarial que des de l'any 1997 representa a les entitats no lucratives – associacions, cooperatives d'iniciativa social i fundacions – que presten serveis d'atenció a les persones al nostre país. En el seu conjunt agrupa prop de 1.200 organitzacions que, des d'una voluntat expressa no mercantil, ofereixen serveis en diferents àmbits d'activitat com per exemple el lleure educatiu i sociocultural, l'atenció domiciliària, l'educació infantil, la intervenció social amb infants, joves, famílies i altres col·lectius en risc d'exclusió social, la discapacitat física, la discapacitat intel·lectual, la salut mental, la gent gran o l'atenció precoç, entre d'altres.

www.laconfederacio.org

Aquesta proposta legislativa s'ha gestat en el marc del *Grup de Treball Models de Col·laboració Publicosocial* de La Confederació, amb la participació activa de les principals entitats, federacions i associacions empresarials del Tercer Sector Social de Catalunya:

- ▲ Agrupació de Centres per a persones amb Discapacitat intel·lectual de Catalunya
- ▲ Ammfeina – Salut Mental Catalunya
- ▲ Associació Empresarial d'Economia Social DINCAT
- ▲ Consorci de Salut i Social de Catalunya – Associació patronal (CAPSS)
- ▲ Cooperatives d'Iniciativa Social – Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya
- ▲ Creu Roja Catalunya
- ▲ ECOM
- ▲ El Cae - Formació i serveis socioculturals
- ▲ Entitats Catalanes d'Acció Social (ECAS)
- ▲ Federació d'entitats d'Assistència a la Tercera Edat sense afany de lucre (FEATE)
- ▲ Federació d'Entitats d'Atenció i d'Educació a la Infància i l'Adolescència (FEDAIA)
- ▲ Fundació Escolta Josep Carol
- ▲ Fundació Pere Tarrés
- ▲ Fundesplai
- ▲ Moviment Laic i Progressista
- ▲ Unió Catalana de Centres de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (UCCAP)

A més, la proposta compta amb el suport de la resta d'entitats sòcies de La Confederació així com de la Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya i de les federacions que en formen part.

© laconfederació

Via Laietana 54 1r pis
08003 Barcelona | 93 268 85 60
info@laconfederacio.org